

Силабус курсу

Соціально-демографічна статистика

Ступінь вищої освіти – третій (освітньо-науковий)
Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність 051 «Економіка»
Освітньо-наукова програма «Соціальна економіка та демографія»

Рік навчання: 2, Семестр: 3

Кількість кредитів: 4. Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

д.е.н., проф. **Саріогло Володимир Георгійович**

Контактна інформація

sarioglo@idss.org.ua,

Опис дисципліни

Дисципліна “Соціально-демографічна статистика” спрямована на формування у аспірантів системи знань, що дозволяють в повному обсязі оволодіти навичками комплексного науково-обґрунтованого статистичного аналізу основних соціально-економічних та демографічних явищ і процесів, вивчення і освоєння сучасних методів та підходів до їх статистичної оцінки.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Методологічні засади демографічної статистики. Статистика відтворення, чисельності та складу населення. Основні принципи та методи демографічного аналізу природного руху населення	Знання таких питань: об'єкт і предмет демографії; зв'язок демографії з іншими науками; цілі та завдання статистичного спостереження населення; переписи населення; основні принципи проведення переписів населення; поточний облік населення; абсолютна чисельність населення; структура населення; статева та вікова структура населення; старіння населення. Володіння методологією статистичного аналізу; здатність пояснювати особливості сучасних методів статистичного оцінювання і аналізу процесів відтворення населення та демографічного аналізу природного руху населення.	Тести, питання
2 / 2	Шлюбність та розлучуваність. Народжуваність і плідність.	Шлюбність як демографічна категорія. Шлюбна та сімейна структура населення. Коефіцієнти шлюбності. Показники розлучуваності. Фактори	Тести, питання

	Статистичне вивчення смертності. Режим відтворення населення.	розлучуваності. Демографічне поняття народжуваності та смертності. Показники народжуваності та смертності. Індексний аналіз народжуваності та смертності. Фактори народжуваності. Надсмертність і її вимірювання. Смертність за причинами. Поняття режиму відтворення населення. Теоретичні показники відтворення населення.	
2 / 2	Демографічні таблиці. Демографічні моделі	Демографічний стан і демографічні таблиці. Система показників демографічних таблиць смертності. Система показників таблиць смертності. Демографічна сітка. Демографічний метод. Необхідність побудови демографічних моделей. Стаціонарне населення. Стабільне населення.	Тести, питання
2 / 2	Демографічне прогнозування	Цілі та завдання демографічного прогнозування. Методи демографічного прогнозування. Математичні методи. Метод компонент, або метод пересування вікових груп. Мікроімітаційні моделі демографічних процесів.	Тести, питання
2 / 2	Методологічні засади соціальної статистики	Предмет, об'єкти і завдання соціальної статистики. Система показників соціальної статистики. Джерела інформації про соціальне життя суспільства. Вимірювання соціальних явищ. Вибірковий метод у соціальних дослідженнях.	Тести, питання
2 / 2	Статистика рівня та умов життя населення. Розвиток сучасної статистики рівня та умов життя.	Розуміння сутності понять рівня та умов життя, їх змісту та складових. Знання системи основних показників життєвого рівня населення. Знайомство з методами статистичної оцінки житлових умов та житлово-комунального обслуговування. Володіння методами прогнозування рівня та умов життя населення	Тести, питання
2 / 2	Статистика доходів і витрат населення. Статистика соціального захисту населення.	Види і склад доходів населення. Витрати домашніх господарств, їх склад і структура. Показники доходів населення, аналіз їх динаміки. Статистичний аналіз диференціації населення за рівнем доходів. Поняття та завдання соціального захисту населення. Види соціального забезпечення і соціальної допомоги. Показники статистики пенсійного забезпечення населення. Показники статистики соціальної допомоги. Статистичне оцінювання стану та ефективності соціального захисту населення. Похибки включення та виключення. Основні напрямки політики соціального захисту населення України.	Тести, питання
2 / 2	Статистика робочої сили,	Поняття робочої сили. Якість наявної	Тести,

	зайнятості та умов праці	статистичної інформації щодо вивчення робочої сили, зайнятості та умов праці в Україні. Попит і пропозиція робочої сили. Сучасні тенденції на ринку праці України	питання
2 / 2	Статистика соціальних послуг	Структура освітніх послуг в Україні. Підходи до оцінки впливу освітніх траєкторій на характеристики робочої сили. Якість медичних послуг та їх вплив на стан здоров'я й життєздатність населення України.	Тести, питання
2 / 2	Статистика способу та якості життя	Статистичні методи аналізу бюджетів часу. Особливості вивчення споживання населенням послуг культури, мистецтва, туризму та засобів масової інформації. Джерела інформації та основні показники суспільно-політичного життя	Тести, питання

Літературні джерела

1. Стеценко С. Г. Демографічна статистика: підручник. – К.: „Вища школа”, 2005. – 463 с.
2. Комплексний демографічний прогноз України на період до 2050 року. – К.: ІДСД НАНУ, 2006 – 215 с.
3. Демографічна криза в Україні. – К.: Ін-т економіки НАНУ, 2001. – 560 с.
4. Курило І.О. Соціально-економічна структура населення: еволюція, сучасність, трансформації.- К: Ін-т демографії та соціальних досліджень НАН України, 2006. – 472 с.
5. Graziella Caselli, Jacques Vallin, and Guillaume Wunsch Demography: Analysis and Synthesis (A Treatise in Population). - London: Elsevier Academic Press, 2006.
6. Малиновська Н. Л. «Соціальна та демографічна статистика» для студентів спеціальності 231 «Соціальна робота» : методичні вказівки / Н. Л. Малиновська. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. – 48 с.
7. Demographic Methods and Concepts.- Don Rowland Paperback. - May 2003.
8. Dudley L. Poston, Leon F. Bouvier Population and Society: An Introduction to Demography. - Cambridge, 2010.
9. Удотова Л.Ф. Соціальна статистика: Підручник.— К.: КНЕУ, 2002. – 376 с.
10. Людський розвиток в Україні: 2013 рік. (Кол. Монографія). – К.: ІДСД НАНУ, 2013.
11. Курило І.О. Соціально-економічна структура населення: еволюція, сучасність, трансформації.- К: Ін-т демографії та соціальних досліджень НАН України, 2006. – 472 с.
12. European Statistics on Accidents at Work (ESAW) — Summary methodology / European Commission. — Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2012 — 59 pp.
13. ESSPROS Manual and user guidelines / European Commission. — Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2012 — 207 pp.
14. Labour force survey in the EU, candidate and EFTA countries — Main characteristics of national surveys, 2010 / European Commission. — Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2012 — 65 pp.
15. Technical Compilation Guide for Pension Data in National Accounts / European Commission. — Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2011 — 133 pp.
16. World of Work Report 2012 'Better Jobs for a Better Economy' / International Institute for Labour Studies (IILS). — 2012. —109 pp.

Політика оцінювання

- У процесі вивчення дисципліни " Соціально-демографічна статистика " використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: залікове тестування та опитування; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації та виступи на наукових заходах; методи дискусійного характеру (диспути, дискусії); робота в проблемних групах, індивідуальні консультації, залік.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час залікового тестування (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування – за умов дистанційної форми навчання.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом навчального процесу. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Оцінювання Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Заліковий модуль 1 (поточний контроль)	Заліковий модуль 2 (захист проекту-презентації)	Разом
50	50	100

Шкала оцінювання:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно (зараховано)
B	85-89	Добре (зараховано)
C	75-84	Добре (зараховано)
D	65-74	Задовільно (зараховано)
E	60-64	Достатньо (зараховано)
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання (незараховано)
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом (незараховано)